

De kongelige Justis- og beredskapsdepartementet
Leveres via internett

Oslo 01.09.16

Høringssvar – midlertidig arbeidstillatelse til asylsøkere.

Vi viser til departementets høringsbrev av 14.07.16 med frist for uttalelse 01.09.16. Vi benytter med dette anledningen til kort å kommentere departementets forslag.

Det er mange gode grunner til å gjøre det enklere for asylsøkere å få midlertidig arbeidstillatelse mens asylsaken behandles, men vi etterlyser en lovendring som vil ha større faktisk effekt enn den foreslåtte endringen.

Departementet skriver følgende på side 2 i høringsnotatet:

«Muligheten til å kunne arbeide og forsørge seg selv raskt etter ankomst er viktig for asylsøkeres mentale helse og senere integrering i det norske samfunnet. Adgang til å arbeide kan gi økt aktivisering under mottaksoppholdet samt økt motivasjon til å lære seg norsk og til å bidra for øvrig i samfunnet. En bedre mulighet til å kunne arbeide legalt i Norge kan også redusere risikoen for at asylsøkere engasjeres i svart arbeid.

Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) har i rapporten *Making Integration Work – Refugees and other in need of protection* fra 2016 konkludert med at det kan være samfunnsøkonomisk lønnsomt å gi asylsøkere som ligger an til opphold tidlig tilgang til arbeidsmarkedet. Rapporten er basert på OECD-landenes erfaringer. OECD viser blant annet til funn som tilsier at asylsøkere har bedre utsikter for en vellykket integrering dersom de får tidlig tilgang til arbeidsmarkedet, og til at asylsøkeres arbeidserfaring og ferdigheter kan svekkes ved lengre tid utenfor arbeidslivet.»

Vi forstår dette slik at det også for norske myndigheter er åpenbart at det ligger store, integreringsmessige og samfunnsøkonomiske fordeler i at asylsøkere som mest sannsynlig vil innvilges oppholdstillatelse i Norge, får tillatelse til å arbeide så tidlig som mulig.

Det er derfor positivt å sløyfe kravet om gjennomført asylintervju for personer som mest sannsynlig vil få innvilget opphold. Vi blir stadig kontaktet av asylsøkere som har ventet både et halvt og et helt år uten en gang å ha fått gjennomført asylintervju.

Faktum er at størsteparten av asylsøkerne som ankommer Norge, kommer fra land i krig og situasjoner som tilsier at de mest sannsynlig vil få innvilget asyl, slik som syrere og eritreere for å nevne noen. Faktum er også at størsteparten av asylsøkerne ikke har gyldig pass ved ankomst til Norge.

Den foreslåtte lovendringen tar ikke sikte på å lempe på kravet om dokumentert identitet. Dette er et krav svært mange av asylsøkerne som med all sannsynlighet vil innvilges opphold, ikke har noen reell mulighet til å oppfylle. Dette betyr at størsteparten av asylsøkerne fortsatt ikke vil kvalifisere til

midlertidig arbeidstillatelse mens asylsaken behandles, og man vil da ikke oppnå de ønskede integreringsmessige fordelene for de aller fleste.

I og med at dette uansett dreier seg om asylsøkere som mest sannsynlig vil innvilges opphold i Norge, dreier dette seg om hvordan man behandler mennesker som juridisk er å regne for flyktninger etter såvel flyktningskonvensjonen som norsk lov. Det er derfor vanskelig å følge resonnementet om at innvilgelse av slik tillatelse for personer som uansett vil få innvilget beskyttelse i Norge skulle ha noen effekt på asyltilstrømningen til Norge. Dette dreier seg om mennesker som flykter fra krig og forfølgelse og som burde gis best mulig forutsetning for å begynne livet sitt i Norge kortest mulig tid etter ankomst, i og med at de fleste uansett vil innvilges beskyttelse.

At ID- kravene sørger for at retten til midlertidig arbeidstillatelse er illusorisk for det store flertallet, vises av følgende passasje fra høringsnotatet:

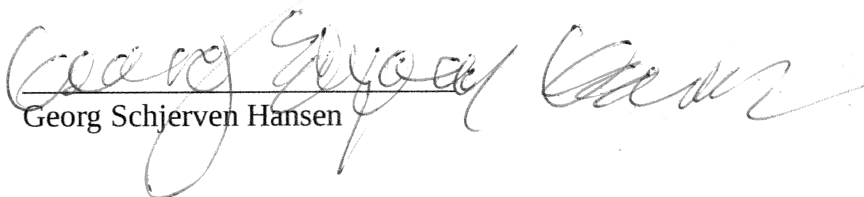
«UDI behandlet i 2015 289 førstegangssøknader om midlertidig arbeidstillatelse til asylsøkere. Omtrent halvparten av søknadene ble innvilget.»

Tallet er påfallende lavt med tanke på at det i 2015 ble registrert over 30.000 asylsøkere til Norge.

En mer hensiktsmessig endring for å oppnå gode resultater, og som ikke ville føre til økt asyltilstrømning til Norge, ville være å sløyfe krav både til asylintervju og til dokumentert identitet for asylsøkere som mest sannsynlig vil innvilges oppholdstillatelse. Vi håper departementet tar dette med i vurderingen og minner om at integrering skal stå høyt på dagsorden om dagen i følge den nylig fremlagte integreringsmeldingen og generelt fokus på integrering.

Med vennlig hilsen

Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF)

Georg Schjerven Hansen